

KÖZÉRDEK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - 12 korona.
 fél évre - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felölős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: □ centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Lukács László beszéde.

Lukács pénzügyminiszter, választókerületünk orsz. képviselője, a képviselőház f. hó 23-diki ülésében nagy hatású beszédet mondott. Elragadó ékesszólásával, imponáló nagy tudásának lenyűgöző erejével megcáfolta azon aggodalmakat, melyeket pénzügyi szempontból a véderő-javaslat ellen emeltek.

Pontról-pontra kimutatta, hogy a kormány mekkora körültekintéssel és takarékossgal járt el, mikor a reform tervezetét megalkotta. Elment a minimális mértékig, melyen alól leszállani lehetetlenség. Viharos éljenzében tört ki a képviselőház minden hazafias pártja, mikor kimutatta, hogy alaposan dolgozott a kék czeruza is, mert a tervezet költségeit sikerült a legnagyobb küzdelmek árán 30%-kal lejjebb szállítani.

Megbízható, hiteles számadatokból összevont képpel tette nyilvánvalóvá, hogy az ország teherviselő képessége megbírja a költségeket.

De különösen akkor keltett nagy lelkesedést, mikor kimutatta, hogy a kormány nagy buzgósággal és komolysággal lát a szociális tevékenységhez.

Mindössze egy százalék közösügyes emelkedéssel szemben tervezik a tisztviselők családi pótlékáról, a nyugdíjtörvényről, az özvegyek és árvák ellátásáról, állami és nem állami tisztviselők fizetés rendezéséről, tüdővész-szanatórium felállításáról és a lelkészi kongruáról szóló törvények betérjesztését. Uj iskolákat fognak emelni, az uthálózatot kifejlesztik, nagy vasuti beruházásokat eszközölnék és megcsinálják a demokratikus választó-reformot, melynek több a híve a munkapárton, mint az ellenzéken.

A beszédnek óriási volt a hatása. A nemzeti munkapárt lelkes, hangos, őszinte és meleg ovációval fogadta a pénzügyminiszter beszédét. Megerősítette ez a beszéd hazafias meggyőződésében az egész tisztességes ellenzék is, mely igen meleg elismeréssel üdvözölte a hatalmas erejű beszédét.

Új külügyminiszter.

(Ü. L.) Nagy politikával való foglalkozás ugyan a vidéki lap keretébe nem való, de az sem tagadható, hogy szó nélkül nem hagyhat uj külügyminiszteri kinevezést.

Hogy a héten eltemetett Aehrenthal Lexa Lajos gróf miként teljesíté külügyminiszteri hivatását, az nemcsak a történelem lapjaira tartozik, de már most is megállapítható, hogy hivatásának megfelelt. Ezen hivatás pedig abban állott, hogy érdekeink megóvassanak a Balkánon és az európai béke meg ne zavartassék. Így alakult ki a hármasszövetség.

A monarchia két államának a külügyi politikája csakis e keretben mozoghat. Eppen azért egy külügyminiszterünk sem csinálhat magasra törő politikát, a mely esetleg nagy változásokat idézhetne el s véres háborukat vonhatna maga után.

A monarchia semmi terjeszkedő politikát nem követ!... Bosznia-Hercegovina meghódításával be van fejezve a keleten való állásfoglalása. Ezen hódítással ott semmi nem történhetik nélkülünk, veszélyes alakulatok nem következhetnek be. Már Hunyady Mátyás állást foglalt Bosznia-Hercegovina okkupálásával, Ujlakit nevezte ki Bosznia alkirályává. Akkor a török hatalom miatt kellett állást foglalni, ma meg az előre törő szlávizmusról.

Ezen állásfoglalást végrehajták 1878-ban, a végleges okkupálás azonban csak pár évvel ezelőtt történt meg. A lapok

Görög istenek.

(Előadás a Szabad Liozeumban. Tartotta: Lázár István.)

(Folytatás.)

Mikor a nap lenyugodott, azt mondták pl. hogy az esthajnal megjelent szelid és gyengéd fényében férjét vagy fiát ápolni halála óráján.

Mikor a napot az éj sötétsége után feltűnni látták, azt mondták, hogy a nap a sötétség fia; azt is mondták, hogy reggel arája számára az égen felhőkből szép hálót szövöget; ez a szép háló ismét feltűnik este, mikor a naphoz arája visszatér.

Ha a nap jótékony meleget árasztott, az emberek barátjának nevezték. Ha fonyasztó heve szárazságot okozott, azt mondták, hogy a nap megöli gyermekeit, vagy hogy a koscsijába fogott lovakat bizonyosan más hajta, a ki nem tudja a lovakat féken tartani.

Ha sötét felhőt láttak fűgni a föld felett, a nélkül, hogy eső esett volna, azt mondták, hogy valami szörnyeteg, kigyó vagy sárkány, fogságban tartja a vizeket.

Az ő élénk, gyermeki képzeletükből ezer meg ezer ilyen képes kifejezés származott, mikor a természet tüneményeinek ezerféle

változatait szemléltek; helyenként mások és mások; melyek aztán az emberek érintkezése folytán mesék módjára vándoroltak; a képzelet élénksége szerint bővültek s szaporodtak.

A míg az emberek ősi lakóhelyükön maradtak, nem lehetett attól tartani, hogy ezen kifejezéseket valaki felreérji; de idő multával szétszóródtak, s a neveket, melyek eleinte semmi egyebet, mint a természet egy-egy tüneményét pl. világitó eget, napot, holdat, csillagokat, szelet, felhőt jelentettek, használták még akkor is, mikor már jelentésüket majdnem v. egészen elfelejték.

Még mindég beszéltek, hogy Phoibos szereti Dafnét, mikor már elfelejtették, hogy voltaképen Phoibos csak a napot, Dafnét csak a hajnalt, az egész kifejezés tehát azt jelenti, hogy a nap szereti a hajnalt vagyis jobban mondva kíséretét.

Azt mondták, hogy a nap — mikor fölkel az égen — megöli, azaz felszárítja a harmatot; későbbben a szó eredeti jelentését elfeledvén úgy fejezték ki, hogy Kefolos a nélkül, hogy tudta és akarta volna megölte egy Prokris nevű nőt, a kit szeretett.

E helyett, a hold eljön a naphoz halála óráján, vagyis a hold akkor lesz látható, mikor a nap lenyugszik, azt mesélték, hogy

Jelené eljött meglátogatni Eudymiont.

E helyett, hogy a nap a sötétségből jön vagyis a sötétség fia, azt mondták, hogy Phoibos isten a Létó fia; és a szép fellegelő helyett a ruháról beszéltek, melyet Helios adott Medaiának.

Igy lett a kigyóból vagy sárkányból is, mely bezárta a fehéket, a Sfinx; s a győztes naphól Oidipus lett; csak ő bírta kiállani szörnyű tekintetét és megszabditani a földet a szárazság csapásától.

Mikor a szemhatáron úgy látták, hogy az ég (melynek neve görögül Uranos) a földet (mely görögül Gaea) köröskörül érinti; azt mondták, hogy Uranos isten és Gaea isten-asszony ölelkeznek.

Mikor pedig a termékenyítő nyári eső áldást-hozólag hullott a földre: azt mondták, hogy Zeus dörgés és villámlás közben, vagyis hatalma teljes pompájában látogatja meg kedvesét.

Ezek a mondák, elbeszélések tehát ősi alakjukban mind egészen természetesek, csodaszépek és igazak.

Látjuk a szép esthajnal elhalni a közelgő éjszaka előtt; de mikor ők ezt látták, azt mondták, hogy a szép Eurydikét megmarta a sötétség kigyója s hogy Orpheus elment érte s vissza akarta hozni a halál országá

itt emelik ki a néhai külügyminiszter érdemeit, hogy európai háboru nélkül hajtá véghez az annexiót. Holott ha ebben érdem van is, az a helyzetre vezethető vissza, hogy az orosz nem tudott mozdulni.

A japán háboru kimeríté az oroszokat, de a mi legfőbb volt, a monarchiánkat őszintén támogató a német szövetségünk, nem lett volna könnyű feladat, a hatalmas német hadsereggel kikötni egy mozgósítás esetén. Ezt megérték az európai hatalmasságok s nem indultak oly háboruba bele, a melynek tárgya tulajdonképp már 1878-ban bekebelezett a monarchiába s csak külső látszólagosságnak felelt meg — a végleges annexió.

A monarchia két államának a külpolitikája ki van szabva. Alapjait leraká 1878-ban maga a király s végrehajtatá azt Andrássyval. A külügyet mindég a király irányította, a külügyminiszterek csak segítő társak voltak. De önálló lábon nem járhattak! . . . És így a saját szakállukra politikát nem csinálhattak, a miként ezt tevék más nagynevű külügyminiszterek és részben teszük ma is, rádiktálva politikájukat az uralkodójukra.

Egy külügyminiszterünknek sem volt önálló hivatása, a korona külügyi programja alapján vitték a külügy vezetését. Természetesen ezen koronai külügyi politika is változáson ment volna át, ha a magyar kormány is azzal nem azono-

sítja magát. De a korona külügyi politikája nem ellenkezik a magyar érdekekkel és így a külügyminiszterek csak a kiszabott irányt követhetik. Andrássy épp úgy, mint az utána következők, egy irányban mozogtak. Önálló lábon egy sem járhatott, de épp ezért történeti nagyságra egy külügyminiszterünk sem vergődhetett a kiegyezés óta. A külügy tere nálunk a kiszabott program alapján nem a nagy tettek véghezvitelében nyilvánul, hanem az „ügyesen” vezetett hivataloskodásban. Innét van, hogy külügyminisztereink neveit alig emlegetjük haláluk után évek múlva, az Andrássy nevét sem az tartá fenn, hanem a magyar közéletben való szereplése.

Az azonban Aehrenthalnak dícséretére válik, hogy magas állását nem használta fel az ellenünk való berzenkedésre s nem tartott titkos egyetértést az osztrák-magyar ultramontánokkal, a magyar nemzet gyöngítése érdekében, sem nem czimborált a nemzetiségekkel. Mindezeket megtevé Kálnoky a hosszas külügyminisztersége alatt, míg végre Bánffy Dezső megbuktatá a titkos ellenfelünket. Aehrenthal meleg érzelmekkel volt eltelve nemzetünk iránt és így elhunytát fájlatuk.

De mint külügyminiszter ő sem különbözött elődeitől. Az irány ki volt jelölve 34—35 év óta, annak keretében kellett mozognia az elhunytak is. A Kálnoky halálos ágyán átadta Aehrenthalnak

tanulmányát, mely Ausztria és Magyarország jövőjéről szólott, ad-akta tétetett a korona által. Midőn egy delegációs ebédkor Andrássy visszalépte után, egy osztrák delegátus a cerkile alkalmával azt mondá az őt megszólító uralkodónak, hogy Andrássy boszniai politikája, — itt a király hirtelen félbe szakítá: „az az én politikám s nem másnak az önálló terve! . . .” Aehrenthal sem követelt volna ellentétes politikát, ha nem talán olyasmire gondolt volna.

Az új külügyminiszter magyar ember. Berchtold Lipót gróf! . . . Közéletünkben ugyan nem irányadó név, de ez mellékes, a fő az, hogy van jártassága a külügyekben, mint pétervári volt nagykövetnek. Külügyeink vezetésében sok szálak futnak össze az orosz viszonyokkal kapcsolatban, és így jó választás volt a Berchtold Lipót gróf személyében. Új irányt ő sem fog hozni a külügyi székbe, de lelkiismeretes munkát végezhet épp mint az elődei. A kiegyezés óta ő a hatodik külügyminiszter és a második magyar. De ez utóbbi nem fontos a külügyi hivatala betöltésénél, rank nézve azonban megnyugtató, hogy a magas állást magyar ember tölti be. Sok alkalom van — ha hivatalos alakban nem is teheti — a külügyminiszternek beleszólni az ügyeinkbe, nem árt az, ha az ily magas állást magyar ember tölti be.

Strófák.

Egyre halljuk ezt a panaszt:
Roppant nagy a drágaság.
Hangoztatja ezt ur s paraszt,
Pedig csak fél igazság.

Igaz, drága a fa, a hus,
A murok, petrezselyem,
De nem drága szük szoknyára
És bő bluzra a selyem.

Igaz, drága a liszt, a zsír,
A vaj, tojás s a jó tej;
Nem drága a Kálló-zene,
Nőkkel tele a Hotel.

Kit bánt az, hogy egészséges,
Tágas lakást nem kapott;
Fő az, hogy a fön hordhasson
Kas-nagyságu kalapot.

Szük szoknya és szük lakás,
Nagy kalap és nagyozolás;
Olcsó juhhus vagy úrú,
Üres has, arany gyűrű.

Bánffy.

(Vége köv.)

ból. Látjuk a nyugaton letűnt világot keleten újra megjelenni; de ok úgy mondták, hogy most tér vissza Eurydike a földre. És minthogy ezt a szelid fényt nem látni többé, ha már a nap maga felkelt, azt mondták, hogy Orpheus nagyon korán visszafordult Eurydike felé s így vesztette el feleségét, a kit annyira szeretett.

A hogyan ez és még sok, nagyon sok más szomorú és szép történet keletkezett, úgy támadtak azok is mind, melyek durvának és rutának látszanak. Csak azért ilyenek, mert a neveknek valódi jelentését felig vagy egészen elfeledték. Oidipus és Persem a rege szerint atyjukat megölték; de ez csak azt jelenti, hogy a nap megöli a sötétséget, melyből születni látszik.

Azt mondja a rege, hogy Kronos (Zeus atyja) elnyelte a saját gyermekeit; hát ez így gonosz és képtelen történet volna. De mindjárt nem képtelenség, ha tudjuk, hogy Kronos magyarul idő; nem képtelenség azt mondani, hogy az idő elnyeli a napokat, melyek belőle származnak. És a régi mondás egyszerűen ennyit jelent, semmi egyebet; csakhogy elfeledték a jelentését, mire Görögországba jutottak.

A mythológiát tehát az emberek gyermekkorában a természeti tűnemények, változások naiv szemleletéből és gazdag képzeletből származott gyönyörű költői képek-

nek, csodaszép regéknek kell tartanunk, melyekre idő folytán sok por szállott, némely részét eltakarta, más részét eléktele nitette. Ennek a pornak nagy részét ma már letudjuk törölni; s ha ezt megtesszük, akkor az alatta rejlő drága kövek újra egész fényükben és tisztaságukban tűnnek elő.

Sok ezek közül a regék közül maga magát magyarázza. Phoibos, a fénylő, Délosban a fényes szigeten születik; fia Létónak, a sötétségnek — megöli Niobe gyermekeit, a felhőket; megöli vagyis felszarítja a harmatot; megöli a sárkányokat, a sötétség szellemeit. Alig hogy megszületik, hárfát ragad a gyermek s kijelenti, hogy Zeus akaratát fogja hirdetni világszerte. Tudja ő a jövődőt, mert hisz a nap sugarai átjárják az egész világot s nem marad előttük rejtve semmi sem. Az ifjúból csakhamar Chrysaor lesz, a mi annyit tesz, hogy arany kardu isten, ki öldöklő fegyverével — a napszúrással — embert és állatot megölhet.

Éjjel a napisten testvére, az ezüstnyilakkal vadászó holdisten, Artemis tánczot jár kíséretével s a nyugvó természetre üdítő permetegyet öntözget. Érthetőleg a hold sugaraira és az éjjeli harmatra vonatkozik.

**Aki olcsón és szépen akarja szobáit festeni,
forduljon Rosenberg Ignác festőhöz, Nagyenyed, Szentkirály-utca 67. sz.**

HIREK.

— **Városi tisztújító közgyűlés.** Az ujonan rendszerezett mérnöki állás és három szülésznői állás betöltése végett Br Bánffy Kázmír alispán elnökle mellett folyó hó 24-dikén részleges tisztújító közgyűlést tartott városunk képviselőtestülete. A törvényes formák betartása után a mérnöki állásra Kolosy Jenő Makó város volt főmérnöke választatott meg közfelkialtással Wiesinger Alfonz kispesti gépészmérnökkel szemben. A szülésznői állások a követezőkkel töltettek be: Vas Ferenczné, Jakab Elekné és Gál Gyulánéval. A közgyűlés végén Kolosy Jenő ujonan választott városi mérnök pár szóval köszönetet mondott a bizalomért, odaadó és lelkiismeretes munkaságot ígért, a város műszaki szükségleteinek ismerete nélkül programot nem adhat, hanem teljes tudatával és erejével azon lesz, hogy Nagyenyed város fejlődését előmozdítsa, mihez kéri a képviselőtestület jóindulatu támogatását. A melegséggel fogadott beszéd után az elnök a közgyűlést bezárta.

— **A Szabad Liozeumban** a mult est-törtökön Koleszár László, kolozsvári szigorló orvos tartott előadást a fertőző betegségek terjedésének okairól. Részletes és minden fontos momentumra kiterjeszkedve szólt a fertőző betegségek legnevezetesebbjeiről, bemutatta vetített képeken ezen betegségek terjesztő mikrobákat; nagyon érdekesen és tanulságosan fejtegette, hogy ezen betegségek terjesztésében milyen nagy szerepe van a légynek, bolhának, poloskának és szunyognak; ismertette, hogy a fertőzés a bőrön és főképp a szájon keresztül jut a szervezetbe; s mindezekből ügyes csoportosítással vonta le az okos, előrelátó és szükséges hygienikus tanácsokat és intézkedéseket. Szerették volna, ha Nagyenyed város tanácsának tagjai is érdeklődtek volna ezen tanulságos előadás iránt; talán akkor nem kellene annyiszor és olyan hiába felszólalunk piacunk száználmasan kezdetleges volta, vizügyünk rendezetlensége, utcáink tisztatlansága s egyéb bacterium-terjesztő állapotok miatt.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Belházy Jenőt a nagyenyedi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minő egű segélydíjas gyakornokká és Szabó Árpád alsójárai lakost ugyanoda ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká kinevezte.

— **Gyászhir.** Nagyenyed mind kevesebb számú régi polgárai közül f. hó 22-én Mezei Károly ácsmester vált meg az élet-től 78 éves korában. Tevékeny, szorgalmas buzgó polgár volt, a legjobb ácsiparosok egyike. A mig látását nem vesztette el, munkássága nem lankadott. Ő volt nehaj Kovács Gyula polgármesternek Ince Samu városgazdával és Székely János építőmesterrel a város építkezéseiben buzgó segítő munkása. A városi képviselőtestületnek hosszú időn át buzgó tagja volt. Temetése a sajátkezüleg ezelőtt már 30 évvel készített szép koporsóban f. hó 23-án d. u. nagy részvét között történt. A róm. kath. temetőben helyezték végnyalomra. Neje Simándi Zsuzsanna, leánya Dobay Antalné, János fia és unokái áldják emlékét.

— **A szegény tanulókat segélyező kör utolsó thea-estélya** márczius 3-án vasárnap d. u. 5 órakor kezdődik a Bethlen-főiskola tornatermében kellemes programmal.

Lesz műkedvelő előadás és tánc is. Kivételesen egy órával tovább fog tartani a szép sikerűnek ígérkező mulatság az ifjuság nagy örömeire.

— **Az erdélyrészi II. szinikerület** választmánya, melyhez Nagyenyed város is tartozik, az idén Csikszeredában tartotta gyűlését Kállay Ubul országos képviselő elnökle alatt. Ez a gyűlés Tompa Kálmánt a direkcióban, a próbaév leteltével, megerősítette.

— **Abrudbánya város képviselőtestülete** a napokban tartott közgyűlésén tárgyalta le az 1911. év zárszámadását. A csendőrség részére építendő ház költségeit megszavazta. Továbbá a város jövedelmeinek szaporítása végett kéri a kereskedelmi minisztertől az ötödik országos vásár engedélyezését.

— **Az Edison villamos színházban** ma vasárnap két nagy előadást tartanak. A műsor kiemelendő része „A négy ördög” című világhírű arisztadráma 3 felvonásban. A műsor sorrendje: 1. A versaillesi kastély. Látványos, eredeti felvétel. 2. Pathé ujság. Legújabb világesemények riportszerű bemutatása. 3. Becsület díja. Katonadráma. 4. Andreau-csoport. Variete mutatvány. 5. Móríc varázsvesszője. Humoros. 6. A négy ördög. Világhírű arisztadráma 3 felvonásban. 7. Műsoron kívüli szám. Az előadás kezdete d. u. 5 és este 8 órakor. A mult vasárnapi előadásokat nagy közönség nézte végig és kellemesen szórakozott a jólsikerült képeken. A mai is érdekes lesz. A feliratok olvasására valamivel több időt kérünk!

— **Hattyuk városunk határában.** Városunk határán és Kisapahida, Gombás között fekvő vizeken három szép nagy hattyu uszkált napok óta. A szokatlan látványra figyelmesek lettek a gombásiak és két hattyut elfogtak. Azután levágták mind a libákat és megették. A harmadikat pedig Enyed közelében Kerekes István és László Pál lőtték le. A Cirner-kereskedés kirakatában tették ki látnivalóul.

— **Exhumált halott.** Magyarherepén Senleán Alimpius 18 éves epileptikus ifju f. hó 12-én este egy heves roham következtében irtózatossá között elhalt, bátyja Senleán Ilyés lakásán. Másnap reggel a községi halottkémnek jelentették az esetet, ki a hullát tüzetesen megvizsgálta, azon kékes foltokat észlelt. A hirtelen bekövetkezett halál, valamint a foltok gyanut keltettek és a halottkém jelentést tett az előljárósnál, de e közben Senleánt eltemették. A jelentés alapján 16-án bizottság szállott ki Magyarherepére és a halottat exhumálták. A boncolás alkalmával az orvos hirtelen beállott szívzselhűdést konstátált s így gyilkosság vagy öngyilkosság esete nem forog fenn.

* **Csak Mauthner-féle magvakat** vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak volnának, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges. 56 3—13

— **Nyilvános köszönet.** A nagyenyedi prot. nők szegényeket és betegeket segélyező egyesülete f. hó 18-án tartott műsoros összejövetele alkalmával önkényes adományokból begyűlt 167 korona 22 fillér. Fogadják a szives adakozók egyesületünk hálás köszönetét, Zayzon János pénztáros, Dóczi Ferenc ellenőr.

— **„Háztartás”** A magyar gazdasszonyok népszerű és bőrtartalmu lapja a „Háztartás” immár a 18-ik év olyamába lépett, Erdős József a lap új kiadótulajdonosa felkérésének engedve, Kürthy Emilné, a „Háztartás” alapítója és tizenöt éven át volt szerkesztője két évi szünetelés után ismét átvette a lap szerkesztését és azt

ezuttal is abban az irányban s szellemben fogja vezetni, melynek közkedveltségét köszönheti. A „Háztartás” minden hó 1., 10. és 20-án jelenik meg díjazott kiállítású képes füzetben. Tartalma felöleli a magyar gazdasszonyvilág minden háztartási tudnivalót. Természetesen elsősorban a konyhabeli dolgokkal foglalkozik, évente ezernél több kiprobált ételreceptet közölve, de emellett gondja van az időszéri (szezoni) gazdasági és háztartási cendők ismertetésére is. Szórakozásul közöl regényeket, novellákat, humoros apróságokat, s rejtvényeket, melyek megfejtői között értékes díjakat sorsolnak ki. Utóbbi számában ételrecept pályázatot hirdet, amelyben kizárólag a lap előfizetői vehetnek részt olyan jóízű ételek leírásával, amelyek vagy a saját, vagy vidékük különlegességei, s amelyek semmiféle szakácskönyvből, vagy közlönyből nem ismeretesek. A hét legjobb ételrecept jutalmául kb. 160 — korona értékű díjak és készpénz lesz kisorolva. Beküldési határidő április 10-ike. Időnként pályázatot hirdt egyéb közérdekű kérdésekre, így egy országos gyermekszépségversenyt rendez, melyek nyertesei nagy értékű díjakat kapnak jutalmul. A „Háztartás” negyedévenként egy egy gazdag tartalmu ünnepi számban jelenik meg. Előfizetési díja 1/2 évre 3 — korona, 1/4 évre 6. — korona, egész évre 12. korona. A most belépő negyedéves előfizetők — kivételes kedvezményként — január elsejétől június végéig, tehát teljes félévig kapják a lapot. Ingyenes mutatványszámokkal készségesen szolgál a „Háztartás” kiadóhivatala Budapest, VII., Kötvös-utca 36.

Szerkesztői üzenet.

Rimffy: Ismerős nevek mellőzését kérjük.

17135—1911. árv. sz.

Árverési hirdemény és feltételek.

Alsó-Fehér vármegye árvaszéke gondnokság alatt álló elmebeteg Szalanczi Lőrincz alább meghatározott ingatlanainak eladása céljából önkéntes árverést rendel el.

Ezen árverésen elfognak adadni a következő ingatlanok és a következő kikiáltási árral:

A gyulafehérvári királyi törvényszék és a vizaknai királyi járásbírószág területén fekvő az örményszékesi 92. számú telekjegyzőkönyvbe felvett ifjabb Szalanczi Lőrincz tulajdonát képező:

80. rend 2815. helyrajzi számú szántó 900 öl 100 korona kikiáltási árral.

81. rend 161. 162 helyrajzi számú kert és faház 5 hold 964 öl 2300 korona kikiáltási árral.

82. rend 429. helyrajzi számú kert 3 hold 387 öl 1500 korona kikiáltási árral.

83. rend 439. 440 helyrajzi számú kert és faházak 1 hold 1217 öl 700 korona kikiáltási árral.

84. rend 663. helyrajzi számú házhely 3 hold 1091 öl 1600 korona kikiáltási árral.

85. rend 2389. helyrajzi számú szőlő 115 öl 10 korona kikiáltási árral.

86. rend 2466. helyrajzi számú szőlő 1367 öl 100 korona kikiáltási árral.

87. rend 2482. helyrajzi számú szőlő 130 öl 10 korona kikiáltási árral.

88. rend 3765. helyrajzi számú szőlő 1248 öl 100 korona kikiáltási árral.

89. rend 3772. helyrajzi számú szőlő 1315 öl 100 korona kikiáltási árral.

90. rend 3774. helyrajzi számú szőlő 2 hold 920 öl 650 korona kikiáltási árral.

91. rend 3763. helyrajzi számú szántó 90 hold 1481 öl, 3776 helyrajzi számú legelő 550 öl, 3777 helyrajzi számú rét 2 hold 640 öl, 27300 korona kikiáltási árral.

92. rend 3778 helyrajzi számú szántó 3 hold 500 öl, 3779 helyrajzi számú rét 28 hold 1400 öl, 3781 helyrajzi számú omlás 530 öl, 3782 helyrajzi számú rét 480 öl, 3783 helyrajzi számú szántó 32 hold 800 öl, 3784 helyrajzi számú omlás 460 öl, 3785

helyrajzi számú szántó 1 hold 650 öl, 3786 helyrajzi számú omlás 300 öl 3787 helyrajzi számú szántó 660 öl, 16820 korona kikiáltási árral.

93 rend 3838. helyrajzi számú szántó 80 öl 10 korona kikiáltási árral, végül a kisenyedi 774 számú telekjybe meg nem határozott arányban ifj. Szalánczi Lőrincz és Szalánczi Jenő tulajdonául felvett 1. rend. 867 helyrajzi számú erdő 2 hold 446 öl területe fele része 1 hold 223 öl 456 korona kikiáltási árral

Az árverés helye Vizakna város tanács-háza; ideje 1912 év márczius hó 27-én d. e. 10 óra, feltételei pedig a következők:

1. A feut meghatározott ingatlanok a kikiáltási áron alul el nem adatnak.

2. Venni akarók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át vagy az árveréskor készpénzben vagy a m. k. kormány által óvadék képesnek kijelentett értékpapírban a kiküldöttnek átadni vagy pedig ugyanazon összegű pénznek vagy értékpapírnak a nagyenyedi m. kir. adóhivatalnál erre a célra történt előzetes letételéről elismervényt adni át.

3. Vevő, köteles a kikiáltási ár szerint megállapított bánatpénzt a tett legmagasabb ígéretnek 10%-ig nyomban kiegészíteni, mivel ellenkező esetben ígéretére tekintet nélkül az árverés tovább folytatatik.

4. Az a vevő, kinek ajánlatát a gyámhatóság jögerős határozatban elfogadja, köteles lesz a vételár a letett bánatpénz levonásával Alsó-Fehér vármegye árszékéhez a nagyenyedi m. kir. adóhivatalba 60 nap alatt az erre vonatkozó értesítés kiadása napjától az árverés napjától folyó 5% kamattal befizetni. — Ha a vételár ezen idő alatt be nem fizetetik — a letett bánatpénzt vásárló elveszíti és a gondnokolt tulajdonává válik.

5. Vevő részére a vételár teljes lefizetése után bekebelezésre alkalmas szerződés fog gondnok által kiállíttatni — vevő költségén — és gyámhatósági jóváhagyással kiadni.

6. Vevő, a kinek ajánlatát az árszék elfogadta, a megvett ingatlant a vételár teljes lefizetése után veheti birtokába, de tartozik az ősi búzával bevetett területért Szalánczi Jenő haszonbérőnek holdankint 50 korona kárterítést megfizetni, vagy azon területeket kárpótlási kötelezettség nélkül 1912. év. augusztus hó 1-én veheti birtokba. — Vevő az összes állami, törvényhatósági és községi adókat, pótdadókat és rovatokat az árverés napjától fogja fizetni.

7. Az árszék az árverési hirdetményben irt ingatlanok területi nagyságáért, avagy a közölt művelési ágak megfelelőségéért nem vállal szavatosságot.

8. Ezen árverés ellen annak napjától számított 15 napon belül utóajánlatnak is tvan helye, mely alulírott árszékhez nyújtandó be és ha a legmagasabb ígéretet 10%-al felülmulja és a megfelelő bánatpénzzel van ellátva — tekintetbe fog vétetni.

Nagyenyeden, Alsó-Fehér vármegye árszékének 1911. évi november. hó 28-án tartott üléséből.

62 1-1

Jeney, elnök.

Butorok,

képek stb. használt és jókarban azonnal eladó. 63 1-1

Értekezhetni: Rákóczi-utca 17. sz. I. emelet

Eladó ház!

A Sétatéren a **Toronyi-féle házaz** telek eladó, értekezhetni a tulajdonossal. Megtekinthető bármikor. 61 1-3

Köhögés és rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetefü-cukorkáknál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjük, mivel sok hasznátalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“ név.

1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Csak RÉTHY-félét fogadjanak el!

277 3-12

Nyersolaj
Szivógáz
Diesel
Benzin

mótorok

és lokomobilok
mint specialitás:

Földgáz motorok

Drezdai motorgyár részv.-társ
Németország legrégebbi legnagyobb motorgyára
vezérképviselő:
Gellert Ignác és társa
Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Alkotmány utca sark.)
Kedvező fizetési feltételek.
Messemenő jóialás.

188 13-26

Fajszőlő ujdonságok.

Elsőrendű oltványok Rip. Portalis alapján.
Alább, Máthiasz János úr kecskeméti hírneves hybridizateur egynehány legsikerültebb ujdonságait, mint a legkiválóbb csemegét ajánljuk. Ezen kiváló ujdonságok nemcsak felséges zamatjuk, hanem b6 termőképességük által is meglepő különlegességek.

Muscat Sillay Máthiasz Jánosné 1 db. 5 K
10 „ 45 „
(Cas. rouge foncé x Musc. Ottone) 100 „ 400 „

Muscat Máthiasz János 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Musc. Malersfeld court x Ch. Negropont) 100 „ 300 „

Zrinyi Ilona 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Musc. Ottone) x (Ezeréves Magyarország) 100 „ 300 „

Muscat Munkácsy József 1 „ 4 „
10 „ 35 „
(Diamantszőlő x Muscat Candia) 100 „ 300 „

Ezen kiváló szőlőfajok részletes ismertetése árjegyzékünk 21 és 22-ik oldalán található.

FISCHER és TÁRSAI
faiskolák és szőlőoltványtelepek
NAGYENYED.

LAPP HENRIK fele
MÉLYFURÁSZOK
magyar részvénytársasága

BUDAPESTEN

Jroda: Gyár:
V. Bálványos-utca 3. | X. Kőbányai út 47.
Telefon: 11476 (interurbán) telefon: 15772

ELVÁLLAL

MINDENMÉLYFURÁSZOKAT

a legnagyobb mélysegig minden célra

Legjobb referenciák!

Gyárt és javít

MÉLYFURÁSI GÉPEKET, SZERSZÁMOKAT

ÉS ESZKÖZÖKET.

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Legjobb referenciák!

Kútépítés.

Helyszínen gyártott vasbeton gyűrűkből csinálók kútát szükség szerint családi vagy gyári használatra. A kút az eddigieknél sokkal olcsóbb és jobb. Forrás kutatása és desztillálása biztos sikerrel jár, a mit több száz teljes eredménnyel már megépített kúttal tudok bizonyítani. — Költségelőirányzat és helyszíni szemle díjtalan.

Az általam épített kútakért tíz évi jótállást vállalok, fizetés csakis a munka átadása és eredménye esetén teljesítendő.

Kútak munkálat alatt jelenleg Salgó Dezső mérnök és dr. Dobozy Vilmos uraknál vannak Nagyenyeden.

Tisztelettel
Gabos Mihály,
Erdély első kútépítő speciálistája.
Fehéregyháza.
Nagyküüllőmegye

340 6—25

Eladó ház és földek!

Kedvező fizetési feltételek mellett eladom **Tóth-utca 15. szám alatti 3 házból**, melléképületekből és a Winkler-utcára kimenő nagy kertből álló telkemet. Továbbá a „Köberek”-ben telkesített földemet lakházzal és ugyanott levő ujonnan beültetett szőlőmmel együtt. Valamint a „Gáprith”-ban levő 1 hold luczernásomat, és 3 1/2 hold szántót.

A fent kifejezetten megnevezett ingatlanokat azért óhajtom eladni, mivel a főter házamat (Jovian-féle ház) újjá építtettem és szabó-üzletemet lakásommal oda helyezem át.

Farkas Sámuel,
szabó-üzlete (Fóter).
16 10—12

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk **Éljen!**

Egger
mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják s kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próba-doboz 50 fillér.

Megfajt ez az átkozott köhögés

Egger mellpastillája csakhamar meggyógyított

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor” gyógyszertár
Budapest, VI., Váci körút 77.

Nagyenyeden kapható: U. Kovács József örökösai gyógyszertárában és Dr. Odor Béla gyógyszertárában.
271 14—26

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár”

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújthatók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:
LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest—Predeal közt és vissza, 1911. október 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	T.r.sz.s.	T.r.sz.s.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.
602	506	508	604	504	510	502	544	541	509	501	503	601	507	505	603	
7-05	7-00	8-20	2-00	2-05	6-15	9-35			7-20	7-30	1-50	1-25	6-40	9-55	9-35	
	12-27	4-18		7-14	2-53	2-42	7-24		11-09	2-16	8-41		11-25	4-24		
	4-53	9-06		10-51	8-32	6-46	1-15		9-05	6-19	10-31	5-20	6-40	1-13		
	6-25	10-34		12-33	10-27	8-01	2-58		6-34	4-13	8-37	2-33	4-42	11-46		
	7-04	11-20		1-16	11-15	8-22	3-40		5-42	3-30	8-08	1-56	4-10	11-19		
	7-18	11-26		1-23	11-24		3-47		5-02	3-04		1-36	3-35	11-09		
	7-20	11-32		1-29	11-34		3-54		4-52	2-57		1-30	3-43	11-04		
	7-41	11-52		1-53	12-06	8-44	4-20		4-19	2-34	7-40	1-03	3-25	10-46		
	8-10	12-30		3-01	1-33	9-05	4-43		3-44	2-12	7-25	12-35	3-07	10-29	10-57	
	8-34	12-53		3-36	2-00					1-09			2-01	9-38		
	8-41	1-07	12-45	3-51	2-13	9-30				1-01	6-50		2-32	1-53	9-30	10-57
	8-50	1-13		4-07	2-20					12-51			1-38	9-22		
	9-23	2-14	1-27	5-17	3-23	10-13				12-12	6-16		1-58	12-57	8-43	9-28
	9-34	2-33	1-40	5-43	3-43	10-26				11-42	5-57		1-40	12-30	8-12	9-14
	7-35	3-47	2-31	7-50	5-08	11-17				10-40	5-15		12-51	11-26	7-13	8-32
	7-37	4-06	2-43	8-13	5-30	11-30				10-08	4-53		12-30	11-01		8-15
	10-01	7-53	5-16	12-45	8-56	2-25				6-36	1-48		10-05	7-38		6-00

Budapest—Arad—Tövis és vissza, 1911. október 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
602	608	604	612	610	624	625	683	609	601	607	603	611
7-05	8-00	2-00	12-20	9-30				5-45	1-25	7-25	9-35	12-30
12-32	4-04	7-08	11-15	6-32				9-34	8-20	11-37	4-16	5-09
3-25	9-17	10-34	6-00	11-07				4-21	4-55	6-15	12-55	11-29
4-23	10-35	11-27	7-25	12-26				2-54	3-50	4-48	11-42	9-44
4-36	11-02	11-40	7-46	12-46	6-25	9-33	5-46	2-36	3-37	4-20	11-21	9-24
4-57	11-31	12-01	8-21	1-12	7-01	9-03	5-00	2-05	3-15	3-51	10-57	8-51

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 8 óráig tartó időt jelzik.

Friss töltésű bor- és gyógyvizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JÁNOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild”, Bodoki „Salus”, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária”, Margit, Parádi arzón, Répáti, Salvator, Sicilia és Sztojkaik hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi hazai keserűvizek.

„Petöfi“-hez címzett vendéglőmben

egy

kimérőt keresek.

Van benne egy kényelmes nagy terem, egy kisebb ivóterem és biliárd, s teljes vendéglői felszerelés, kapcsolatosan tekepálya és végül 4 vendég szoba. Az üzlet április hó 24-ikén átveendő.

Értekezhetni: **Incze Istvánnál,**

Nagyenyed Főter. 20. sz. 39 7—

!!!

TÖBB PÉNZE

akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak a
nagyenyedi szövőgyárból
vesz.

Árjegyzék ingyen küldetk.

Széna eladó!

Nagyobb mennyiségű **kitűnő jó széna** eladó Toroczkó-Szent-Györgyön **Dávid Lajos** róm. kath. lelkésznel. 48 4-12

HIRDETÉSEKET
legjutányosabban felvesz
kiadóhivatalunk.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	<i>Előnyös kölcsönt</i> ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire. <i>Vásárol</i> és elad értékpapírokat. <i>Letétbe</i> elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. <i>Idégen</i> kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. <i>Váltókat</i> az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. <i>Állandó betétet</i> a legkedvezőbb kamattal mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: dél előtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

MENDEL SÖRFŐZŐDE ÉS KERESKEDELMI R.-T.

TORDA.

Alsófehérmegyei raktárak:

Nagyenyedi főraktár
házi kezelésben

Wohner Rudolfnál Szentkirály-u.

Gyulafehérvár:

Weill Bélánál.

Tövisen:

Nemayer Mihálynál.

Balázsfalván:

Dániel Ferencznél.

Ajánlja a Magyar Védő Egyesület által a s a temesvári nemzetközi kiállításon legnagyobb díjjal, a „Grand prix“-vel kitüntetett

tordai Korona-sörét.

Továbbá bajor módra gyártott sötét

MALÁTA (Bock)

és nehéz világos

dupla márcziusi söreit.

Figyelem!

Csak akkor kap eredeti

tordai Korona-sört,

ha a czég vignettája az üvegen rajta van!

104

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland-Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható **Klemm Pál** czégnél Szentkirály-utcza 128.